

LENA GULDBERG

Lena Guldberg blev født i 1959 og boede på Lundingsgade 10 (Aarhus C). Interviewet er lavet af elever fra 8.C, Elise Smiths Skole i marts 2014. Læs her interviewet i sin fulde længde skrevet af:

- Amanda og Christina (marts 2014)

HJEMMET

HVILKEN GADE/GADER VOKSEDE DU OP I?

Ja, jeg er vokset op ude på Frederiksbjerg. Meget tæt på torvet og Ingerslevs Boulevards Skole, og det område derude. Jeg er faktisk født nede i Lundingsgade 10, på første sal til venstre.

HVAD LAVEDE DINE FORÆLDRE?

Min far var, da jeg blev født, der var han i lære som malersvend. Og min mor var på det tidspunkt hjemmegående. En malersvend er en håndværker, og det hed det dengang. I dag der ville det nok hedde en malerlærer.

HVOR MANGE SØSKENDE VAR I?

Jamen altså, jeg var faktisk enebarn til jeg var fem et halvt. Så fik jeg en lillebror

HAVDE DU PLIGTER DERHJEMME?

Altså jeg kan ikke huske, at jeg havde det som helt lille, men jeg fik det senere, fordi det kommer an på hvad alder vi snakker om, men jeg havde det som teenager. Jeg fik en lillesøster da jeg var 13, 12 et halvt. Og så fik jeg nogle pligter.

FIK DU LOMMEPENGE AF DINE FORÆLDRE?

Nej, det gjorde jeg ikke. Altså mine forældre, de havde ikke ret mange penge. Dels så var min far jo maler, og så var han jo så håndværker. Min mor hun gik jo hjemme, da jeg var lille, og så fik hun senere et rengøringsjob. Og jeg tror faktisk også, at hun var dagplejer i en overgang. Og så altså, det var faktisk også sådan et supplement, altså husstandsindkomst, eller altså det vi skulle leve af.

SKOLEN

HVOR GIK DU I SKOLE?

Jamen gik i skole på Ingerslevs Boulevards Skole.

HVORDAN FORLØB EN TYPISK SKOLEDAG?

Jamen altså den forløb sådan at jeg startede i 1. klasse, der var ikke noget der hed børnehaveklasse. Og så var det sådan at i min skole stod vi på række nede i skolegården, inden vi måtte gå ind. Og så startede det systematisk med de første årgange, og så blev vi sådan sat ind efterhånden.

HVAD SYNES DU ER DE VÆSENTLIGSTE FORSKELLE PÅ SKOLEN I DAG OG DENGANG DU GIK I SKOLE?

Jeg synes der er sådan, altså den forskel jeg kan se det er selvfølgelig at det var ulovligt at slå børn. Men på Ingerslevs Boulevards Skole havde de en tung tradition for at slå børn. Og så fik vi et dask med en lineal oven på hovedet eller på fingrene. Vi blev tit sendt udenfor døren, og det var en form for afstraffelse. De havde nogle traditioner; for eksempel i gymnastik blev vi delt op i piger og drenge. Drengene, de havde den store gymnastiksal, og vi havde oppe ovenpå i den lille gymnastiksal. Og der lugtede forfærdeligt!

HVORDAN VAR FORHOLDET MELLEM LÆRER OG ELEVER?

Min matematiklærer hed fru Balle og min dansklærer hed fru Tybo. Jeg aner ikke hvad de hedder til fornavn, fordi så skal jeg ind og slå det op. Fordi jeg har

aldrig kaldt dem andet. Man brugte kun efternavn dengang. Jeg tror det fungerede, som det fungerer i dag. Man har de samme lærere i de små klasser, det havde vi så også.

HVILKEN STRAF VAR DER VED UARTIGHEDER?

Man blev sendt udenfor døren, det var meget brugt i min skole, og der stod konstant en eller to udenfor døren. Det var meget typisk. Det var skammekrogen; man stod også i hjørnerne i klassen. Man stod med ryggen til klassen. De gik meget ind for at små-slå. Vi havde en musiklærer, som slog med violinstrengen, men der var aldrig nogle som sagde noget til ham eller konfronterede ham. Der var heller ikke nogen lærere som blandede sig ind i det. Alle vidste, at han var sådan lidt halv voldelig, eller han var jo faktisk helvoldelig.

HVILKE FAG HAVDE DU? HVAD VAR DIT YNDLINGSFAG?

Mit yndlingsfag var formning. Det var nok et af mine bedste fag. Fordi vi havde forholdsvis gamle lærere; de havde en meget gammeldags indstilling, men så fik vi en ny lærer, hun kom lige fra seminariet – hun kom med nye ideer. Hun forlangte at blive kaldt ved hendes fornavn, og det var helt uventet for os, når vi skulle sige hendes fornavn. Hun havde et mere åbent sind i forhold til, fordi hun så os som lidt mere ligeværdige. Hun stillede også krav til os på en konstruktiv måde, det var vi jo ikke vant til, vi var vant til at få en besked. Så det var en enorm revolution for os, men det var faktisk min bedste lærer og mit bedste fag. Hun gjorde en forskel på mig i min skole.

FRITID

HVAD LAVEDE DU EFTER SKOLE?

Jeg gik ikke til sport, fordi jeg gik til spejder.

HAVDE DU ET FRITIDSJOB?

Ja jeg havde en rigtig god veninde, vi var sådan pot og pande, vi fulgte hinanden. Da vi blev lidt ældre, fik vi et job ved en gartner, hvor vi skulle hjælpe med at slæbe frem og tilbage med kasser. Jeg fik også et avisjob.

HVOR MANGE PENGE TJENTE DU?

Jeg mener, vi fik 45 kroner for at gå med aviser.

HVAD BRUGTE DU PENGENE TIL?

Jeg sparede op til en knallert, som jeg så også fik. Og den var rimelig dyr, så jeg fik en rød knallert.

VOKSEN LIV

HVAD VILLE DU VÆRE, NÅR DU BLEV VOKSEN?

Jeg tror ikke dengang at der var så mange valgmuligheder, og jeg synes ikke, man blev orienteret om, at man kunne blive noget. Det var sådan mere at rigtig mange gik hjemme dengang jeg var barn, altså kvinder – og fædrene var sådan nogle der arbejdede, mens mødrene gik hjemme for at passe børnene. Jeg var ikke vokset op med at man skulle have et arbejde, fordi det havde kvinder ikke dengang. Det kom først dengang jeg gik i de større klasser, men på et tidspunkt tænkte jeg på at blive frisør, fordi det var sådan noget nærliggende. Hjemme i vores lille gade havde vi en lille købmand, ligesom jeg kan se der er her i Ny Munkegade. Dengang hed det "købmand Olsen" eller "købmand Hansen"; det minder lidt om dem som vi har i Ny Munkegade, de butikker hvor man går ned i kælderens og køber grønsager.

HVAD BLEV DU OG HVORFOR?

Ja, så kom jeg jo lidt højere op i klasserne og som sagt har formning altid været en af mine fortrukne fag, fordi jeg synes de der kreative fag ... jeg fik en god vinkel på dem. Og jeg synes det har været en rød tråd igennem hele mit liv. Det var ikke det jeg endte ud med at blive, fordi jeg endte med at blive pædagog. Så jeg har faktisk gået ude på Jydsk Børnehave-Seminarium. Det var ikke naturligt at blive til noget, som det er i dag. I dag står piger på lige fod med drenge, men sådan var det ikke dengang. Jeg fik en lillebror som er fem år yngre, og han har gået til en masse aktiviteter, hvor min far har stået på sidelinjen, og det har han aldrig gjort på samme måde ved mig. Fordi jeg var jo en pige, og han var en dreng. Han skulle jo have tilbuddene, så han gik til spejder og ishockey og fodbold, og jeg gik kun til spejder. Han har heller aldrig prøvet at vaske op før, vi havde jo heller ikke opvaskemaskine eller telefon. Da vi

fik fjernsyn, fik vi lov at blive hjemme, fordi det var sådan en stor begivenhed, at vi fik en kæmpe klods. Den fyldte stort set hele stuen. Lejligheden var cirka 48-50 m² vi havde toilet på bagtrappen, og vi havde kun to små værelser. Og så var der sådan noget der lidt lignede en lukket ovn med petroleum, der lugtede altid af petroleum.

FORHOLD TIL AARHUS

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE AARHUSIANER / HVORNÅR ER MAN AARHUSIANER?

Det er godt nok et svært spørgsmål, jeg ved slet ikke hvad jeg skal sige.

ER DU AARHUSIANER?

Ja, i en tredje generation.

HVAD KUNNE AARHUS GØRE BEDRE?

Jeg synes, at bilerne, de skal ud af byen, fordi jeg bor inde i byen, men jeg har faktisk boet i Åbyhøj i 25 år. Men nu er jeg flyttet ind til byen igen. Og så tænker jeg jo egentlig, altså nogle gange synes jeg at der er lidt halvbeskidt herinde, og det synes jeg er kedeligt. Fordi at et eller andet sted har Aarhus rigtig mange kvaliteter. Vi er tæt på skov, vi er tæt på strand, vi har ikke ret langt til de forskellige steder. Selvom man bor i yderdistrikter er der ikke særlig langt ind til byen, og du kan komme derind på relativt kort tid. Det er slet ikke noget problem at komme ind til centrum. Vi skal passe på vores by.

HVORDAN HAR DU BRUGT AARHUS BY / HVILKE STEDER HAR DU HOLDT AF AT BESØGE ... SOM BARN, UNG OG VOKSEN?

Jeg har det nogle gange som om, at når jeg kommer ud på torvet, så føler jeg næsten, at jeg kommer hjem, fordi jeg har boet så tæt på i hele mit liv. I hvert fald da jeg var barn, det der torvemiljø det er jeg vokset op med. Jeg kan godt lide de der loppemarkeder i Mindeparken, det synes jeg er hyggeligt. Og det er en rigtig god idé, fordi dels kommer man jo af med tingene. Og så synes jeg at vi har nogle rigtig spændende steder i Aarhus.

KENDTE DU NOGEN FRA ANDRE LANDE, DA DU VAR BARN?

Nej, men min mosters kæreste var faktisk iraner, det var ret stort for os, som vi ikke lige selv havde set komme. Vi lærte ikke så meget om landene, som vi gør i

dag. For eksempel dengang jeg gik i skole, tror jeg vores længste tur var til "Himmelbjerget" og sådan er det ikke ligefrem i dag, fordi min lille nevø, som går på friskolen i Stavtrup, har lige været i Afrika i en måned. Så det er jo et skridt til næsten Månen, i forhold til at vi kun var ved Himmelbjerget. Forventningerne til skolen fra forældrenes side er jo også fuldstændig eksploderet i forhold til dengang. I dag til elevsamtaler stiller man relevante spørgsmål, og dengang spurgte man ikke om noget som helst. Dengang havde man det også kun en gang om året, og i dag har man det flere gange om året

EUROPA OG VERDEN

HVORNÅR VAR DU FØRSTE GANG PÅ FERIE UDEN FOR DANMARK?

Det var jeg da jeg var barn, eller jeg gik nok i tredje eller fjerde klasse, og så var jeg med min mormor og morfar i Norge, og det var første gang jeg var ude fra Danmarks grænser

REJSER DU MERE I DAG? HVOR REJSER DU HEN?

Der har lige været nogle år hvor jeg ikke har rejst så meget fordi der har været så mange andre ting, men da jeg lige var blevet færdig med skolen, rejste jeg til England, og boede der i et halvt år. Det var det allerypperste man gjorde dengang. Det var et stort chok for alle, det gjorde man ikke dengang.